

ISSN : 3057-045X
(Online)

วารสาร ศาสตร์แห่งพุทธ

JOURNAL OF BUDDHISM SCIENCE

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 [กรกฎาคม - ธันวาคม 2566]
VOL. 2 NO. 2 [JULY - DECEMBER 2023]

บรรณาธิการบริหาร

พระมหาอินทร์วงศ์ อัสสรภาณี, ดร.

ประธานมูลนิธิพระธาตุศรีมอญ

อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

Email: inthawong_iss@hotmail.com

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.จันทรีสม์ ตาบุญ

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: chantarat.ta@mcu.ac.th

กองบรรณาธิการ

พระครูสิริสุตานุยุต, รศ., ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: saman.ta@mcu.ac.th

พระครูโกวิทธรรมวาทิ, ผศ., ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: udorn.sang@mcu.ac.th

พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ, ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพุทธศิลปกรรม

วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: athiwat.tham@mcu.ac.th

ผศ.ดร.ไพรินทร์ ณ วันนา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: phairin.na@mcu.ac.th

ดร.พัลลภ หารุคำจา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: panlob.har@mcu.ac.th

ผศ. ดร.สุทธิพร สายทอง

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: Suttiorn.sai@mcu.ac.th

ผศ. ดร.ประทีป พิษทองกลาง

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Email: khun_jedrin@hotmail.com

ผศ. ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: somwangk1070@hotmail.com

ผศ. ดร.อนันต์ อุปสอด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Email: ananupsod9541@gmail.com

พระวิฑูรย์ โกฏินกรรจ์

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Email: witawat.koc@mbu.ac.th

รศ.ดร. สัตยา สะสอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Email: suriyasuriyong@gmail.com

ผศ.ดร. วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Email: wasita.kp@gmail.com

ผศ.ดร. ยงยุทธ ขำคง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Email: yongyut.k@pnru.ac.th

ผศ.ดร.เอกลักษณ์ เพียสา

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Email: akkaluckpheasa@gmail.com

ดร.ณณีย์ ศรีสุข

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: narunee2533@gmail.com

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

เชม เมืองมา

พระกิตติพงษ์ กิตฺตวโส

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

เตชิต อิศระภาณวงศ์

เตชิน อิศระภาณวงศ์

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

พระกิตติพงษ์ กิตฺตวโส

อุเทน ดะระศิริ

สุทัศน์ ภาณิสสรวงศ์

กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

E-mail: temsuk1993@gmail.com

website : <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/JNBS>

เบอร์โทรศัพท์ : 099 062 9183, 087 174 3734

หมายเลข ISSN : 3057-045X (Online)

บทบรรณาธิการ

วารสารศาสตร์แห่งพุทธ (Journal of Buddhism Science) โดยทางหุ้นส่วนจำกัด เคมสุข เซอร์วิส ฉบับนี้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิชาการ และนิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร มีบทความวิจัย 3 เรื่อง และบทความวิชาการ 5 เรื่อง รวมทั้งหมด 8 เรื่อง กองบรรณาธิการขอเสนอสาระสำคัญของแต่ละบทความดังนี้

บทความวิจัยเรื่อง **การรักษาอุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา** โดย พระดณัย ไชย มี วัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาการรักษาอุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา และ 2) เพื่อศึกษาอันตสิกการรักษาศีลในพระพุทธศาสนา เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร โดยศึกษาจากพระไตรปิฎกภาษาไทย สาระสำคัญของงานวิจัยคือการสืบค้นประวัติ ความเป็นมา และวิธีการรักษาอุโบสถศีลในพระไตรปิฎกและเสนอแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีการรักษาอุโบสถศีลให้คงอยู่ต่อไป

บทความวิจัยเรื่อง **แนวคิดด้วยพิธีกรรมขอฝนในพระพุทธศาสนา** โดย พระครูบรรพตพัฒน์ชัย (เอกชัย เอกวฑฒโน) วัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาแนวคิดด้วยพิธีกรรมขอฝน และ 2. เพื่อวิเคราะห์พิธีกรรมขอฝนในพระพุทธศาสนา งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร สาระสำคัญของงานวิจัยคือการสืบค้นประวัติ ความเป็นมาและแนวคิด เกี่ยวกับการขอฝนในพระไตรปิฎกและวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องหรือที่ปรากฏในพิธีกรรมขอฝนในพระพุทธศาสนา

บทความวิจัยเรื่อง **บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของครูบาอภิชัยขาวปี** โดยพระครูสุวิมลสีกากร (สุรินทร์ เตจ๊ะสา) มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาประวัติและปฏิบัติของครูบาอภิชัยขาวปี และ 2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของครูบาอภิชัยขาวปี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ สาระสำคัญของงานวิจัยประกอบด้วยแนวคิดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน และรวบรวมประวัติผลงานของครูบาอภิชัยขาวปีมาเสนอ โดยเน้นบทบาทด้านการเผยแผ่ของครูบา

บทความวิชาการเรื่อง **การฆ่าตัวตายในมุมมองทางพระพุทธศาสนา** โดย จันทร์สม์ ตาปูลิง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการฆ่าตัวตายในมุมมองทางพระพุทธศาสนา โดยศึกษาจากพระไตรปิฎกและเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้จากบทความเป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายในคัมภีร์พระพุทธศาสนา มีการนำกรณีศึกษาที่ปรากฏในคัมภีร์มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไข

บทความวิชาการเรื่อง แนวคิดคุณค่าและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในประเพณี ถวายจองพาราจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดย พระสมุห์วรวิทย์ กนตวณโณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิดคุณค่าและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในประเพณีถวายจองพารา จังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา คือ ประวัติ ความเป็นมา ประเภท ประเพณี และสาระธรรมต่างๆ ที่ปรากฏในพิธีถวายจองพารา ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเอกลักษณ์ของชาวชาติพันธุ์ไท (ไต) ใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทความวิชาการเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดย พระครูบรรพตขันตยานุยุต (อดิศักดิ์ ขนติธโร) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทด้านการ ศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์ โดยศึกษาจากพระไตรปิฎกและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการ ศึกษา ได้บทบาทของพระสงฆ์ในด้านการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งได้จำแนกประเภทของการ ศึกษาสงเคราะห์ของแต่ละด้านไว้อย่างชัดเจนและครอบคลุม

บทความวิชาการเรื่อง ศึกษารูปแบบการปฏิกรรมฐานของครูบาเจ้าฝ้าลาย วัด ชุ่ม อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดย พระอนุสรณ์ รักติประกร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของครูบาเจ้าฝ้าลาย วัดชุ่ม อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผล การศึกษาได้นำเสนอรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนาและวิเคราะห์เชื่อมโยง กับวิถีปฏิบัติของครูบาเจ้าฝ้าลาย จนกลายเป็นรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานที่ได้รับความสนใจ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทความวิชาการเรื่อง พุทธจริยศาสตร์ของการเป็นนายหน้า โดย วรวัฒน์ สาย มูล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พุทธจริยศาสตร์ของการเป็นนายหน้า เป็นการศึกษาจากพระ ไตรปิฎกและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สาระสำคัญของบทความเป็นการนำเสนอคุณธรรมสำหรับ บุคคลที่จะประกอบอาชีพนายหน้า

บทความทั้ง 8 เรื่องได้ผ่านการวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ตรวจสอบ แก่และปรับปรุงแบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงเป็นบทความที่น่าสนใจต่อการศึกษาเรียนรู้ เป็นอย่างยิ่ง

(พระมหาอินทร์วงศ์ อัสสรภาณี, ดร.)

บรรณาธิการบริหาร

สารบัญ

บทความวิจัย

01

P.7-21

การรักษาอุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา

Maintaining the Uposatha Precepts in Buddhism

พระดนัย ไชยมี

Phra Danai Chaimee

02

P.22-34

แนวคิดว่าด้วยพิธีกรรมขอฝนในพระพุทธศาสนา

The Concept of Rain-Praying Rituals in Buddhism

พระครูบรรพตพัฒนชัย

Phrakhru Banphodphatthanachai

03

P.35-48

บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของครูบาอภัยชัยขาวปี

The Role of Khru Ba Aphichai Khaopi in Spreading Buddhism

พระครูสุวิมลสีลากร

Phrakhrusuvimonseelakorn

บทความวิชาการ

04

P.49-63

การฆ่าตัวตายในมุมมองทางพระพุทธศาสนา

Suicide from a Buddhist Perspective

จันทร์สมี่ ตาบุลิง

Chantararat Tabuling

05

P.64-75

แนวคิดคุณค่าและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในประเพณีถวายจองพารา
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Value Concepts and Principles of Buddhism That Appear in the
Tradition of Offering Jong-Para in Mae Hong Son Province

พระสมุห์วรวิทย์ กนตวณฺโณ

Phra Samu Worawit Kantavanno

06

P.76-87

บทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์

The Role of Monks in Educational Welfare

พระครูบรรพตขันตยานุยุต (อดิศักดิ์ ขนติธโร)

Phrakhru Banphotkhantayanuyut (Adisak Khantitharo)

07

P.88-99

ศึกษารูปแบบการปฏิกรรมฐานของครูบาเจ้าฟ้าลาย

วัดขุ่ม อำเภอยายม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Study the Practice Patterns of Khru Ba Chao Pha Lai,

Wat Khum, Khun Yuam District, Mae Hong Son Province

พระอนุสรณ์ รักติประกร

Phra Anusorn Raktiprakorn

08

P.100-110

พุทธจริยศาสตร์ของการเป็นนายหน้า

Buddhist Ethics for Brokerage

วรวัฒน์ สายมุล

Worawat Saimoon
